

WERONIKA LACHOWSKA

ur. 1919; Puławy

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Puławy, II wojna światowa, wybuch wojny, bombardowanie Puław, zniszczenia Puław

Bombardowanie Puław we wrześniu 1939 roku

Byłam wtedy w Puławach, jak był ten nalot, pierwszy nalot na Puławy. Ja mało nie umarłam, bo myślę sobie tak, tu jest Instytut, tu jest starostwo, tu są koszary, jak zaczną lać, to nie ucieknę z duszą. Żydzi mieli sklepy przeważnie z butami, szewskie, z materiałami, przeważnie z takimi rzeczami i poszłam, bo kupiłam za duże [buty], chciałam zamienić i ta Żydówka mówi tak – oni się ogromnie bali, jak się mogli Żydzi bać samolotów, Boże – „Uciekajmy, bo tu już nadjeżdżają, nadchodzą”. W straży byłam, na przykład jako żeńska straż, kiedy wojna wybuchła, tośmy akurat miały dyżury przy telefonach, ja byłam w Instytucie, inne były w remizie u nas, że nadchodzą i trzeba uciekać czy do bunkra, czy co. No i później jak już nadjechali, mówię, że już nie mamy co dyżurować, bo już Niemcy są w Puławach, już nie ma co. No i właśnie wtedy byłam z duszą, że jakoś uciekłam. Jak zaczęli walić na te Puławy, okropnie, okropnie.

Tam się paliło, wszystko wypalone było, się całe Puławy paliły, później zaraz na most akurat rzucili, most już zniszczony, tam zabiło mojego wujecznego brata, Pawłowskiego zabiło też, dwóch chłopaków zabiło na moście. Mówili od razu, że Moniek Mendla jest zabity, był na skwerku, tutaj, jak jest Gagarina ulica, tylko od Lubelskiej, cały ten róg to był skwerek.

To był po prostu pierwszy taki duży nalot na Puławy. Okropny pożar, okropny, okropnie Puławy się paliły, cała ta Puławska Wieś, tam wszystko się wypaliło, od samego mostu do Lubelskiej, wszystko wypalone, i do Kołątaja, tam było wszystko, tam była apteka Kwiatkowskiego, taka piękna apteka, Kwiatkowskiego apteka była śliczna, tam były jeszcze sklepy nasze, polskie, wszystko wypalone.

Data i miejsce nagrania	2003-09-19, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"